

ποταγῆς. Ἀποποιηθέντος τοῦ *Rurik*, ὁ Βοεμοῦνδος εἰσέλασεν εἰς Ἀρμενίαν, ἔνθα ὁ *Livon*, ὁ νικητὴς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀντιοχείας, τὸν ἐβίασε νὰ θραύσῃ τὰ δεσμὰ τοῦ αἰχμαλώτου του. Μετὰ πολλὰ ἔτη, νέαι ἔριδες διηγέρθησαν μεταξὺ τοῦ Βοεμόνδου καὶ τοῦ Λιβόν (ἦτοι Λέοντος Β΄) γενομένου ἤδη ἡγεμόνος τῆς Ἀρμενίας. Ἐπὶ τῇ προφάσει δὲ ὅτι θὰ ὁμιλήσωσι περὶ τῆς εἰρήνης, ὁ Βοεμόνδος ἐκάλεσε τὸν Λιβόνα εἰς συνέντευξιν. Ἀμφότεροι δὲ ἠναγκάσθησαν ἐνόρκως νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς συνδιασκέψεως ἄνευ φρουρᾶς καὶ ἀκολουθίας· ἀλλ' ἕκαστος αὐτῶν ἐσκέπτετο ἐνδομύχως τοῦ νὰ μὴ φυλάξῃ τὸν ὅρκον. Ὁ Ἀρμένιος ἡγεμὼν ὑπῆρξεν ὁ εὐτυχέστερος καὶ δολιώτερος· διότι συλλαβὼν τὸν Βοεμοῦνδον καὶ θέσας αὐτὸν εἰς δεσμὰ μετέφερεν εἰς ἓν τῶν φρουρίων του. Ἐκτοτε ἐπανελήφθη ὁ πόλεμος μετὰ περισσοτέρας μανίας. Οἱ τε λαοὶ τῆς Ἀρμενίας καὶ οἱ τῆς Ἀντιοχείας ἔσπευσαν εἰς τὰ ὅπλα· αἱ πεδιάδες καὶ αἱ πόλεις ἀμφοτέρων τῶν ἡγεμονιῶν ἐκυριεύθησαν καὶ ἐληλητήθησαν ἐξ ὀλοκλήρου. Ἐντούτοις ἀπεφασίσθη νὰ ἀποκατασταθῇ εἰρήνη. Μετὰ τινος λοιπὸν συζητήσεως περὶ τῶν ὅρων, ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἀντιοχείας ἀπεστάλη εἰς τὸ κράτος του. Διὰ τινος δὲ συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο πριγκήπων, ἡ *Alix*, θυγάτηρ τοῦ *Rurik*, ὑπανδρεύθη τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Βοεμόνδου. Ἡ ἔνωσις αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ ἐχέγγυον διαρκοῦς εἰρήνης· ἀλλὰ τὸ σπέρμα τῆς διαιρέσεως ὑφίστατο εἰσέτι· διότι ἀμφοτέρω τὰ μέρη διετήρουν τὸ πάθος τῶν προσβολῶν· ὥστε ἕκαστη ἀπόπειρα εἰρήνης ἐγένετο νέον ἀντικείμενον διχονοιῶν, ὁ δὲ πόλεμος ἦτο πάντοτε ἑτοιμος νὰ ἀναρριπισθῇ. » 4)

Α. Παπαδόπουλος Κεραμεύς.

1) *Michaud, Hist. des Croisades. tom. II, σ. 178. Πρβλ. Du Cange, Les familles d' Outre-mer publiées par G. Rey. Paris, 1869 σ. 120 καὶ 197.*

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Ο ΕΚ ΦΟΥΡΝΩΝ.

Οὗτος ἐγεννήθη ἐν τῇ κώμῃ Φουρνᾷ τῶν Ἀγράφων ἐκ πατρὸς Γερασίμου καὶ μητρὸς Δέσπως· εἶχε δὲ καὶ δύο ἀδελφάς, Ἀλεξάνδραν, μητέρα τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Χίῳ καὶ Φουρνᾷ διδασκάλου καὶ ἀρχιδιακόνου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, καὶ ἑτέραν, ἐξ ἧς ὁ ἀνεψιὸς του Διονύσιος ἱερομόναχος λόγιος. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα μαθήματα διήκουσεν ἐν τῇ πατρίδι του καὶ παρὰ τῷ ἐκ Βρανιανῶν διδασκάλῳ Θεοφάνει μονάζοντι ἐν τῷ μονιδρίῳ τῆς κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος Ζωοδόχου πηγῆς, ἔχων συμμαθητάς του τὸν Ἰωάννην Ἀγραφιώτην γραμματεύσαντα παρὰ τῷ ἁγ. Λαρίσσης καὶ εἰτα διευθύναντα τὴν ἐν Ἰασίῳ Λύθεντικὴν Σχολήν, καὶ τὸν Σέργιον τὸν Μακρὴν ἢ Μακραῖον, διδάξαντα ἐν Ἀθῶνι καὶ Κωνσταντινουπόλει ἰδιωτικῶς τε καὶ δημοσίᾳ· μετὰ ταῦτα δὲ μεταβὰς εἰς Ἰωάννινα κατὰ τὸ 1750 καὶ διατρίψας ἐκεῖ δέκα περίπου ἔτη παρὰ τῷ ἐκ Μετσόβου Τρύφωνι, ὡς καὶ τῷ Κεσμᾷ Βασιλοπούλῳ, προέστη μετὰ τοῦτο τῆς ἐν Κοζάνῃ Σχολῆς, ὅπου διέμεινεν ἐπὶ 5 περίπου ἔτη μέχρι τοῦ 1770. Κατὰ τὸ 1776 ὁ ἁγ. Βερρόϊας Δανιὴλ προθυμούμενος νὰ συστήσῃ σχολεῖον ἐν Βερροίᾳ προσκαλέσατο ὡς διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν ἐν τῷ Λαυριωτικῷ καλλίῳ τοῦ Ἀθῶνος διαμένοντα τότε Κύριλλον ἀμὲ μισθὸν 200 γρόσια ἑτησίως, καὶ τράπεζαν δεσποτικὴν καὶ εὐνοίαν πολλήν. » Ἀλλ' ἄγνωστον ἂν μετέβη ἐκεῖ γνωρίζομεν μόνον ὅτι ἐσχολάρχησεν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Σκύρῳ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς Ἀθῶνα. Ἐκτὸς τούτων εἶχε προσκληθῇ καὶ εἰς Σιάτισταν, ὡς καὶ εἰς Κοζάνην ἐκ νέου, εἰς Τύρναβον καὶ εἰς Ἀγραφα. Ἀλλ' ἀπέποιήθη νὰ δεχθῇ διὰ διαφόρους λόγους, καὶ κυρίως διότι ἔπασχεν ἐκ ποδαλγίας καὶ χειραλγίας· « Ἀταφος καίμαι νεκρὸς, ἔγραφε πρὸς φίλον του· ἡ κλίνη μου τύμβος μοι ἐγένετο· ὀδύναις καὶ πόνοις ἀφορήτοις ποδαλγίας καὶ χειραλγίας συνέχομαι . . . περισσότερον εἶμαι τεθνηκῶς

παρά ζωντανός. Ἐν τοιοῦτοις οὖν εὐρισκό-
μενος προσδέχομαι τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀ-
λιγοψυχίας, καὶ τὸν Θεὸν παρακαλῶ νὰ
μοὶ χρίσῃ τὸ ἐν τοῖς στενοῖς, ὃ λέγεται
φάρμακον, τὴν ὑπομονὴν διὰ νὰ ὑπομείνω
τὸν δίκαιον τοῦτον τῶν ἀμαρτιῶν μου κα-
νόνα καὶ νὰ εὐχαριστῶ τὸ πανάγιον αὐτοῦ
ὄνομα. » Καίτοι τοσοῦτον ἔπασχεν, ἀλλ'
ὅμως δὲν ἐπαύσατο τοῦ σπεῖρειν τὸν καλὸν
σπόρον τῆς πνευματικῆς ὠφελείας.

Κατὰ τὸ 1175 διωρίσθη καὶ κοινὸς
πνευματικὸς τῶν ἐν Ἀθῶνι μοναχῶν διὰ
πατριαρχικοῦ γράμματος, ὅπερ σώζεται
παρ' ἐμοί.

Τὸν ἄνδρα ἐστόλιζον πλείστοι δρεταί-
ην «φιλόθεος, εὐσεβής, φιλόσοφος, ὑπομονη-
τικὸς, διδακτικὸς, σεβάσμιος » κτλ. Τόσον
δὲ ἠγάπα τὸν ἀκτῆμονα βίον, ὥστε πολ-
λάκις καὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων ἐστερεῖτο
καὶ ὅμως ἐπρωτίμα «οἶχεσθαι λιμῶ ἢ ἐπαι-
τεῖν. » Ὡς ἐκ τῆς ἀνεχείας ταύτης καὶ ἡ
κατατρύχουσα αὐτὸν νόσος πηλάκις διὰ τὴν
κακὴν διαίταν ἐπετείνετο. Διότι πῶς ἦτο
δυνατὸν «Ἐρρῶσθαι τρεφόμενον μυραίνῃ καὶ
κορφῶ; » Καὶ ἐν τούτοις ἐκ τοῦ ὑστερέμα-
τός του συχνάκις πολλοὺς συνέτρεχε πρὸς
ἐξακολούθησιν σπουδῶν.

Τούτου ἐχρημάτισαν πολλοὶ καὶ καλοὶ
μαθηταί, ὡς ὁ Χίου διδάσκαλος Σπυρίδων,
ὁ ἅγιος Αἰγίνης Ἀμβρόσιος καὶ πλείστοι
ἄλλοι, ἐν οἷς διακρίνεται ὁ περίφημος Ἰω-
άννης ὁ ἐκ Τυρνόβου ἢ Πεζαρος.

Τοιοῦτος ὢν ὁ ἐν δσιότητι οὐχ' ἦττον ἢ
σοφία κλειζόμενος Κύριλλος ὑπέργηρος καὶ
δεινῶς πάσχων ἀπέθανεν ἐν Ἀθῶνι κατὰ
Μάιον τοῦ 1805, μόνην ὑλικὴν περιουσίαν
ἐγκαταλείψας τῷ ἀνεψιῶ του Διονυσίῳ ἐν
κελλίῳ εἰς Ἀθῶνα.

Φίλος του δὲ τις ἐσύνθεσε τὸ ἀκόλουθον
ἐπιτάφιον·

« Ἐνθάδε θέσκελον ἄνδρα σοφὸν κατὰ
«γαῖα καλύπτει,

« Πνεῦμα δ' ἐνεστι Θεοῦ ἀγνοτάτη πα-
«λάμη·

« Χαῖρέ μοι, ὀλβιόδαμον ἰδ' ἀσπαστόν
γε κάρηαρ,

« Κυρίλλου ἱεροῦ ὄνομα τὸ γλυκύ μοι.

« Χαῖρέ μοι, ὦ πάτερ, ὦ ἡθῆς πολλάκις
«χαῖρε.

« Πάντα τὰ τῆδε φυγῶν ἤλυθας εἰς λι-
«μένα·

« Πόντος δ' γὰρ βιότοιο κυδοιμοτόκοισιν
«ἀήταις,

« Πλησόμενος λυγρῶς αἶεν ἀνακραδᾷ·

« Χαῖρέ μοι, ἐξερέω αὖθις τοι κ' οὐποτε
«λήξω,

« Εἰ καὶ νῦν ἡμᾶς εἰσας αἰχθυμένους.

« Πάντα δὲ ἀστατέοντα τὰ τῆδε πόλει
«εἰτέόν γε,

« Ἡ ῥὰ σοφός, στασίμων, ὥσκειν ἔχοιμεν
«ἔρον·

« Θουδόρητόν τε, Χρῦσανθον καμέτε αὖ-
«θι τε δῆτα,

« Ἐνθα δὲ αὐλίζῃ, δέξεται ὑστατίως.

« Ὡς Τριάς ὑψίθρονον, Τριάδ' ὑμνείωμεν
«ἀλήκτως.

« Ἐν μέλεσι ζαθέοις, καὶ γλυκεροῖσι πο-
«θοῖς.

Τοῦ Κυρίλλου φέρονται πολλάι κατὰ Ζα-
βίραν ἐπιστολαὶ πρὸς Σωφρόνιον, Κύριλλον
καὶ Καλλίνικον τοὺς Πατριάρχας περὶ ἐκ-
κλησιαστικῶν καὶ κανονικῶν ὑποθέσεων,
καθὼς καὶ πρὸς πολλοὺς ἄλλους φίλους του
πολλάι ἄλλαι, ὡς καὶ ἐπιγράμματα καὶ
ὠδαὶ ἅπερ ἅπαντα ὁμοῦ μὲ πολλὰς ἀνεκ-
δότους αὐτογράφους τοῦ Σεργίου, τοῦ Μα-
κραίου, Πεζάρου, Ἀθ. Παρίου, Σπυρίδωνος,
Κρεμύδου κλπ. ὁσονοῦπω ἐκδοθήσονται.

Ἐγγραψα ἐν Κασαμπᾷ. I. Δ. Α.

ΟΙ ΒΡΥΚΟΛΑΚΕΣ ΠΑΡΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙΣ.

Ἡ παρ' ἡμῖν περὶ βρυκολάκων δεισιδαι-
μονία εἶναι ἀρχαιοτάτη. Ὁ Κοραῆς εἰς
διάφορα μέρη τῶν γραμματικῶν αὐτοῦ ἔρ-
γων ἀπέδειξεν ὅτι ἡ λέξις βορβόλακας πα-
ράγεται ἐκ τοῦ μορμολύκη κατὰ μετὰ-
πτωσιν ἀμφοτέρων τῶν μ εἰς β, ὡς συνέβη
καὶ εἰς πλείστας ἄλλας λέξεις τῆς ἡμετέ-